

**Venerabilis Bedæ Presbyteri Anglo-Saxonis, Doctoris
Ecclesiæ Vere Illuminati Opera Theologica, Moralia,
Historica, Philosophica, Mathematica & Rhetorica,
quotquot hucusque haberi potuerunt omnia**

In Vetus Et Novum Testamentum, Salvberrimis In Moysis Pentatevchvm,
Tobiam & Iobum, Libros Regum, Davidis Pasalmos, Parabolas Salomonis &
Cantica, Prophetas &c. explanationibus & Quæstionibus enodata:
Moralibus doctrinis & expositionibus in quatuor Evangelistarum Evangelia
illustrata: facundissimis ...

Beda <Heiliger>

Coloniæ Agrippinæ, 1688

Prognostica temporum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72031)

De Septembri.

Si aliquo in anno (prout sagacis ingenii philosophi subtiliter investigaverunt) Septembri in mense tonitrua fuerint exorta, anni in ipsius curriculo copiosam multitudinem laicorum, de hoc seculo catervatim migraturam esse, ipsa tonitrua mysticè designant.

De Octobri.

Auctores, qui mirabili speculatione quid tonitrua temporum significant investigaverunt, asserunt tonitrua mensis Octobris, infra anni circulum validissimas aëris procellas, atque ingentissimos ventos esse venturos, significare.

De Novembri.

Novembris quoque tonitrua in quocunque anno sonuerint, juxta subtilium philosophorum physicam speculationem, in anni ipsius curriculo nimiam omnium infecunditatem sterilitatemque imminere designant.

De Decembri.

Felici etiam artificiosaque consideratione nobilissimi ingenii doctores, in speculo rerum spirituali cernere conati sunt: quia tonitruum mensis Decembris nihil nocivum malum ve hominibus seu cæteris animalibus, aut omnibus frugibus præfigurant: sed prospera atque saluberrima ab illis videntur esse.

DE SEPTEM FERIIS.

De Dominico die.

Si quolibet in anno tonitrua in die Dominico tonuerint, prout philosophi, qui rerum præfagia agili consideratione investigaverunt, asserunt clericorum atque sanctimonialium feminarum ingentem mortalitatem imminere ipsa tonitrua designant.

De Lunæ die.

Auctores quoque præclari ingenii, qui pervigili speculatione secundum humanæ intelligentiæ capacitatem, omnia ac præfigurationes rerum his, qui eam agnoscere desiderant, scripserunt. Si aliquo in anno in die Lunæ tonitrua fuerint exorta, turmas conjugum esse morituras, frugesque eclipsim palluras esse, ipsa tonitrua præfigurare ajunt.

De Martis die.

Secundum etiam nimiam sagacitatis florulentam scientiam ac philosophicæ contemplationis subtilitatem philosophi, qui physica consideratione quasi prophetico ore quid rerum mysticè præfagia significant, declarant. Inter cætera sic ajunt: Martis in die, in cujuslibet anni circulo, si surrexerint tonitrua, magnificam, copiosissimamque abundantiam frugum terræ superficiem esse venturam, mysticè tonitrua significare nemo dubitet.

De Mercurii die.

Solerti cura cognoscendarum rerum amatores scientiæ subditi, de tonitruum diei Mercurii præfigurationibus inter diversas ac varias rerum subtilitates se ita reperisse testantur. Nam (ut dicunt) si forte contigerit, ut in die Mercurii se elevent tonitrua, scorta ac meretrices fatuæque feminas per agmina sua catervatim de ergastulo carnis esse migraturas: aut humani sanguinis copiosam effusionem ipsa tonitrua præfigurare, nulli est dubitandum.

De Jovis die.

Efficacis prudentissimæque scientiæ mentis suæ fibris cari inventores, qui indefinenter sanctæ philosophicæ præfagia rerum rimare ac perscrutari non cessant de præfigurationibus tonitruum diei Jovis, prudenti investigatione ita asserunt. Testantur namque, quod quotiescunque Jupiter suo in die insonat, multiplicem abundantiam frugum terræ esse venturam, uberrimamque incolarum pelagi superbam multitudinem per cunctos alveos, ac turmas suas fluminum multipliciter impleturam, ipsa tonitrua præfigurant.

De Veneris die.

Nobilium didascalorum, qui penè à cunabulis inter matris Philosophiæ ubera sunt lactati atque nutriti, prudentissima contemplatione, acutissima, varioque flore philosophicæ subtilitatis ornata ingenia, de præfagiis tonitruum die Veneris ita statuunt. Testantur enim omnimodis Veneris in die tonitrua si contigerint, quia vel regis interfectionem, aut validissimum bellum, multorumque stragem ociter imminere, vel multa pecora moritura esse, ipsa tonitrua præfigurant.

De Sabbati die.

Philosophi, qui artificiali scientia rerum naturas atque præfagia intellectu speculatione subtiliter cernere juxta sagacissimi eorum ingenii nimiam flagrantiam conati sunt, de Saturni diei tonitruum omnibus præfigurationibus, quæ taliter investigare, atque exponere dicuntur. Si enim (ut ajunt) in die Saturni tonitrua surrexerint, tonueritque, haud longè exinde aut ingentem pestilentiam humani generis esse venturam, vel validissimum bellum venturum, ipsa tonitrua designant.

BEDÆ PRESBYTERI PRONOSTICA TEMPORVM:

Si i. feria fuerint Calend. Januarii, hyems bona erit, ver ventuosum, aestas sicca, vindemia bona, boves crescent, mel abundabit, vetula morientur, abundantia & pax erit.

Si secunda feria hyems mixta erit, ver bonum, aestas sicca, & ventuosa tempestas, & vindemia non bona, & valetudo hominum, apes morientur, & prodigia, quæ dabit hominibus Deus.

Si tertia feria, hyems umbrosa erit, ver tempestuosum, & ventuosum & pluviosum, aestas sicca, vindemia laborabit, & visa erit, & mulieres morientur, naves periclitabuntur, & reges peribunt.

Si quarta feria, hyems dura & aspera erit, ver malum & ventuosum, aestas bona, vindemia bona & laboriosa, & frumentum bonum, juvenes morientur: & qui navigabunt, satis laborabunt.

Si quinta feria, hyems bona, ver ventuosum, aestas sicca, vindemia bona: abundantia erit, & principes sive reges peribunt.

Si sexta feria, hyems mutabilis, & ver bonum, aestas sicca & bona, dolor oculorum, vindemia bona, & copia magna erit, & oves peribunt.

Si septima feria, hyems turbinosa, ver ventuosum, & fructus laboriosus erit: oves peribunt, homines vetuli morientur, & castræ cremabuntur.

DE PRÆCOGNITIONE COPIAE
aut paupertatis futurae.

Si quis est, qui ignoret aut copiam aut paupertatem futuri anni, animadvertat in prima nocte mensis Januarii, qui caput probatur totius anni, & inspicat primam horam primæ noctis ejusdem mensis; & sicut hora Solis prævalebit, eodem anno siccitas in terra erit. At si est Veneris hora, regnabit eo anno magna hominum rixa, & mulierum pestilentia, & erunt sex menses pluvia temperati, & residui sex calidi. Quod si autem Mercurii hora primitus effulserit, erunt quatuor menses pluviales; sed Aprilis & Majus præcipue. Si autem surrexerit luna prima hora Januarii; & in capite arietis, prævalebunt pluviae, & eradicabunt segetes pluviarum inundationes, & pluet sex mensibus, & bellorum erunt variae perturbationes, & vilescet mercatorum merces, & erit multa hominum strages. Quod si in ventre arietis invenitur, periclitabuntur naute, & præliabuntur in Occidentis, Corduba præliabitur inter se: & lugebit sex menses. Quod si prima hora Januarii invenitur in capite Tauri, florebit segetes cum ubertate multa, & septem anni caristia carebit, & Reges peribunt. Quod si in ventre Tauri prima nocte Januarii luna emicuerit, Orientalis plaga multa affligetur pluvia; & Regum erit pestilentia. At si in cauda Tauri invenitur, erit annus mediocris. Si autem invenitur in capite Geminorum, regnabit Cordubensis pestilentia, & in Seraguga & eis circa. Quod si eadem nocte emicuerit in Geminorum cauda, erit fames in media terra; & principum ejus novem mensibus prævalebit persecutio pestifera. Si autem erit in capite Cancri, erunt pluviae & segetes multa. Et si etiam in ventre vel cauda Cancri, erit annus pacificus cum ubertate magna sex annis. Quod si erit in Leone prima hora noctis Januarii, erit iudicum perturbatio, multiplicabitur latronum exaggeratio, annus mediocris. Si autem invenitur in ventre Leonis, erit mortalitas multa hominum. Si autem in cauda Leonis, quadrupedum & parvulorum mors eo anno regnabit, & pauperes ditabuntur. Cum autem in Virgine emicuerit, Corduba fame peribit. Si autem in fine Virginis, copia eodem anno frugum erit. At si in capite Libræ effulserit, paucitas denud redibit. Cum autem in ventre Libræ, erit mutua Regum perturbatio. Si autem in capite Scorpii prima nocte Januarii fuerit, multus tumultus hominum erit. Quod si in ventre Scorpii 40. diebus non cessabit pluvia. At si in cauda, erit omnium bonorum copia. Si vero in capite Sagittarii prima hora Januarii luna venerit, iterum perturbatio Regum redibit, & 9. annis fames prævalebit. Quod si in cauda Sagittarii effulserit, Christianorum maxime pestilentia regnabit, & Saracenorum terram fames urgebit. Si autem in capite Capricorni, vel in cauda evenit, fames erit in tota terra. At si in capite Aquarii, erit siccitas in Oriente: si est in ventre, erit persecutio gladii: si autem in cauda, erit perturbatio illius anni. Quod si in capite Piscium erit luna, prævalebit malitia. Si vero in cauda luna erit prima hora noctis in kalendis Januarii, multi peribunt fame.

BEDÆ PRESBYTERI
LIBELLVS DE
MENSURA HO-
ROLOGII.

In quem delectat horologium componere sive metallinum, sive ligneum, quod ad instar perpendicularis videtur formari: præterquod illud rotundum est, istud vero sena latera habet, in quibus ordo horarum totius anni binis mensibus insiguntur. Longitudo namque quinque digitorum creditur sufficiens esse, plus minusve. Grosseitudo quoque, si utrumqueque latus sufficit ad gnomonem & inscriptionem kalendarum, satis videtur. Prima linea quæ ascribitur 12. kalend. Januarii atque Julii, secundum placitum habet initium: ipsum tamen spatium sex æquis spaciis dividatur, vel partibus, à primo puncto quod in una regione habetur, usque ad umbilicum. Secunda verò, quæ 12. kalend. Augusti & Maij assignatur, à medio sextæ horæ spacio primi ordinis fortitur terminum. Tertia, quæ Aprilis & Septembris iisdem (ut supra titulatur) kalendis, relicto dodrante penultimæ secundæ ordinis horæ, quadrantem sumit exordium. Quarta penultimi spaciis tertie seriei, vendicat trientem. Quinta penultimi spatii quarti ordinis, quintam arripit partem. Sextæ lineæ terminus, quartæ horæ confinio quinti ordinis coæquatur.

Ad meridiem inveniendum.

Circumscribe in plana tabula circulum, cujus centro rectissime insige gnomonem tantæ longitudinis, ut umbra ejus prædictum circulum excedat: & diligenter vide, quando prædicta umbra incipiat recipi infra ipsius circuli ambitum, & vestigia ejusdem umbræ se contrahentis punctis cautissime nota. Simili observantia vide, quando iterum circuli limitem exierit (quod fiet transacto meridie, cum rursus declinans umbra inferiora receperit) & ibi similiter puncta asige. Postea spatium, quod est inter hæc puncta, à centro per medium recta linea divide. Postera verò die causa probationis explorans caute intue, quando umbra gnomonis prædictam lineam operuerit, & tunc certo meridiem esse non dubites. Et ut hæc cautius perficiantur, tabulam lapideam diligenter politam tibi sume, & eam in loco secreto huic operi congruo pone. Quo facto, eandem tabulam tali libramine, taliq; diligentia tamdiu ponderando æquare non desistas, quousque aqua superrefusa, aut æqualiter huic superjaceat, aut undique orbem æqualiter excedat.